

TEDxKOPRIVNICALIBRARY – VELIKE IDEJE U MALOM GRADU

TEDxKOPRIVNICALIBRARY – BIG IDEAS IN A SMALL TOWN

Petar Lukačić

Knjižnica i čitaonica “Fran Galović” Koprivnica
plukacic@yahoo.com

UDK / UDC 027.3

Izlaganje¹ / Conference paper

Primljeno / Received 5. 1. 2015.

Sažetak

Od svibnja 2013. godine Knjižnica i čitaonica “Fran Galović” Koprivnica dio je velike TED zajednice. Knjižnica kao ustanova koja, između ostalog, osigurava pristup znanju i informacijama, organizacijom TEDxKoprivnicaLibrary konferencija podržala je “pokret širenja vrijednih ideja” koji u svojoj srži cilja na širenje pristupa znanju i informacijama. Pokazalo se da se i u malom gradu kao što je Koprivnica mogu uspješno širiti velike ideje, a da je knjižnica savršeno mjesto za održavanje i organizaciju.

Ključne riječi: TED, TEDxKoprivnicaLibrary, TEDxLibrary, ideje, knjižnica, Knjižnica i čitaonica “Fran Galović” Koprivnica, građanski aktivizam

Summary

Since May 2013 the Public library Fran Galovic Koprivnica has become a part of the large TED community. By organizing TEDxKoprivnicaLibrary events, the library, as an institution that provides access to knowledge and information, has supported the

---

¹ U pripremi izlaganja sudjelovale su i: Maja Gačan i Ida Gašpar, Knjižnica i čitaonica “Fran Galović” Koprivnica. (op. ur.)

movement of “ideas worth spreading” in the core of which is spreading the access to knowledge and information. The practice has shown that even in the small town, like Koprivnica, great ideas can be spread successfully and that the library is an ideal place for a TEDx event to happen.

Keywords: TED, TEDxKoprivnicaLibrary, TEDxLibrary, ideas, library, Public library Fran Galović Koprivnica, civil activism

Uvod

Prije 30 godina² u Kaliforniji je započela četverodnevna konferencija posvećena “idejama vrijednim širenja” na kojoj su prve teme bile posvećene tehnologiji, zabavi i dizajnu. Iz tih tema nastala je skraćenica TED (technology, entertainment, design) te ova konferencija već dugi niz godina bilježi velik uspjeh u radu. Konferencija se održava jednom godišnje u Long Beachu zajedno s paralelnom konferencijom, TEDActive, u Palm Springsu, na kojoj se uživo prikazuju snimke iz Long Beacha, a ulaznice su redovito rasprodane na oba mjesta. Osim ove konferencije, svakog ljeta održava se i TEDGlobal na kojem se slavi ljudska genijalnost i kreativnost, a lokacija održavanja se svake godine mijenja. Među poznatijim govornicima na TED-u bili su Bill Gates, Jane Goodall, Elizabeth Gilbert, Sir Richard Branson, Benoit Mandelbrot, Philippe Starck, Ngozi Okonjo-Iweala, Isabel Allende, bivši britanski premijer Gordon Brown, Ken Robinson itd.

Posebnost ovih konferencija je u tome što svaki od govornika ima najviše 18 minuta da pikaže i objasni svoju ideju. Ideje prikazane na ovaj način ne zamaraju posjetitelje detaljima koji mogu umanjiti pažnju posjetitelja, nego je naglasak na srži ideje. Prikazane ideje su usmjerene na poboljšanje kvalitete života pojedinca i okruženja u kojem živi. Svi govori se snimaju i kasnije su besplatno dostupni na internetskoj stranici www.ted.com. Do jeseni 2012. godine besplatno dostupne snimke govora pregledane su više od bilijun puta,³ a s krajem 2014. godine u online bazi dostupno je više od 1900 snimaka.

TED je u vlasništvu Sapling Foundation⁴ – privatne neprofitne organizacije koju je osnovao 1996. godine Chris Anderson, koji je skrbnik TED programa.

---

² History of TED [citirano: 2015-01-15]. Dostupno na: <https://www.ted.com/about/our-organization/history-of-ted>

³ Isto.

⁴ How TED works [citirano: 2015-01-15]. Dostupno na: <https://www.ted.com/about/our-organization/how-ted-works>

TEDx

Zbog ogromnog interesa za TED prije 5 godina pokrenut je potprogram pod nazivom TEDx⁵ u čijem nazivu x označava da je to samostalno organiziran događaj. Za organiziranje TEDx-a potrebno je tražiti dopuštenje internet obrascem,⁶ na koje se prosječno čeka malo više od mjesec dana. TED konferencija daje opće smjernice i pravila za TEDx program, ali pojedine TEDx konferencije, uključujući i ovu koprivničke knjižnice, samostalno su organizirane. Ukoliko konferencija traje manje od pola dana, obveza je prikazati dvije snimke govora iz TED baze; a ako traje duže, onda te snimke trebaju ispunjavati 25 posto cijele konferencije. Teme koje se prikazuju, širokog su tematskog spektra kako bi posjetitelji čuli različite teme i dobili više svojim sudjelovanjem na konferenciji. TEDx organiziraju volonteri iz lokalne zajednice te kao i TED u svom programu ne smije biti komercijalne, religijske i političke propagande. Cilj kofenrencije jest da pokrene razgovor i zajedništvo. Govornici na TED-u i TEDx-u za svoje zalaganje ne dobivaju nikakav honorar te je njihovo sudjelovanje u potpunosti volontersko.

---

⁵ The TEDx Experience [citirano: 2015-01-15]. Dostupno na: <http://www.ted.com/participate/organize-a-local-tedx-event/before-you-start/the-tedx-experience>

⁶ TEDx Events - Organize an Event - Apply for a License [citirano: 2015-01-15]. Dostupno na: <http://www.ted.com/tedx/licenses>

TEDx nije nepoznat hrvatskoj javnosti i nije prva takva konferencija u Hrvatskoj, ali jest u knjižničarskom polju. TEDxMaksimir⁷ je prva TEDx konferencija koja će u veljači 2015. proslaviti 5 godina održavanja konferencija u Zagrebu. U cijeloj Hrvatskoj do kraja 2014. godine organizirano je sveukupno 37⁸ TEDx konferencija.

S ciljem da potakne građanski aktivizam, odnosno zalaganje i sudjelovanje građana u oblikovanju javnog života lokalne zajednice i društvu općenito, Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" Koprivnica počela je u svibnju 2013. s organizacijom TEDxKoprivnicaLibrary. Prvi TEDxKoprivnicaLibrary održan je u kolovozu 2013., a Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" Koprivnica prva je knjižnica u Europskoj uniji koja je dobila dopuštenje za održavanje TEDx konferencija. Želja je organizatora da ovaj inovativni program koji potiče obnavljanje lokalnih zajednica u Hrvatskoj s vremenom postane brojniji među knjižnicama. Knjižnice su prepoznate kao zahvalna, javna i svima u zajednici otvorena mjesta za održavanje ovakvih događanja te u samom početku

⁷ TEDxMaksimir [citirano: 2015-01-15] Dostupno na: <http://www.tedxmaksimir.com/>

⁸ TEDx Events [citirano: 2015-01-15] Dostupno na: http://www.ted.com/tedx/events?auto_complete_filter=Croatia&when=past

dobivaju dopuštenje za održavanje 3 konferencije u razdoblju od godinu dana dok “osnovni” TEDx dobiva dopuštenje za jedno održavanje.

Prva TEDxLibrary⁹ konferencija održana je Knjižnici Westport u SAD-u 2011. godine i najviše je takvih konferencija održano upravo u Sjevernoj Americi, a samo dvije u Europi – u Moskvi i Koprivnici. Američko knjižničarsko društvo prepoznalo je ovu inicijativu američkih knjižnica te je tadašnja predsjednica društva Barbara Stripling¹⁰ dala svoju podršku inicijativi. Američko knjižničarsko društvo organizira i webinare za sve koji su zainteresirani za pokretanje TEDx-a u knjižnici.¹¹ Do sada je TEDxKoprivnicaLibrary održan sveukupno 4 puta, a od toga su samo na prvom održanom događaju prikazivane isključivo video snimke govora s TED baze. Ostala tri događaja bili su prave konferencije – kombinacija govora uživo i snimaka iz TED baze. Koprivnička knjižnica je ugostila nekoliko lokalno poznatih govornika (Matija Hlebar, Ivan Funtek, Antonio Grgić, Josipa Das, Aleksandar Rapačić), ali i nekoliko nacionalno i međunarodno poznatih i priznatih (Krešimir Macan, Dario Hrupec, Toni Milun, Sven Šestak, Ninoslav Pirš, Goran Šafarek, Goran Živković, Hrvoje Petrić, Helena Hećimović). Svi govori su snimljeni te su dostupni za gledanje na internetskoj stranici www.tedxkoprivnicallibrary.com ili na online video servisu Youtube. I u nastavku organiziranja TEDxKoprivnicaLibrary plan je dovesti govornike iz raznih područja ljudskog znanja koji će svojim idejama nadahnuti posjetitelje, ali i u neformalnom druženju s govornicima ostvariti kontakte za daljnji razvoj ideja.

Unatoč, u zadnje vrijeme popularnoj percepciji knjižnice kao “dnevnog boravaka” grada, trebali bismo više naginjati prema percepciji knjižnice kao “kritičke radionice” grada – mjesta u kojem se stvaraju ideje i sadržaji te usavršava svakodnevno, a ne “dnevnog boravka” koji više naginje pasivnosti, nego aktivnom djelovanju. TEDx i slični sadržaji koje knjižnice organiziraju imaju za cilj širenje vrijednih, pozitivnih ideja pojedinaca, kako bi nadahnuti druge na promišljanje i akciju u osobnom i društvenom životu.

---

⁹ Tunney, S. TEDxWestportLibrary [citirano: 2015-01-15] Dostupno na: <http://www.ted.com/tedx/events/3383>

¹⁰ SinhaRoy, S. Bringing TEDx to the Library [citirano: 2015-01-15] Dostupno na: <http://www.americanlibrariesmagazine.org/blog/bringing-tedx-library>

¹¹ About TEDx and libraries [citirano: 2015-01-15]. Dostupno na: <http://www.ala.org/transforminglibraries/tedx-libraries>

Zaključak

Važno je da se knjižnice priključe organiziranju TEDx konferencija jer i na taj način mogu aktivno sudjelovati u životu i razvoju lokalne zajednice. Sudionici konferencije izloženim temama bivaju potaknuti na promišljanje i uključivanje novostečenih spoznaja u vlastiti život. Kreativni ljudi, ljudi koji imaju dobre ideje, ljudi koji nemaju mjesto u zajednici na kojem mogu podijeliti takve ideje, prepoznaju knjižnicu kao mjesto gdje je to moguće.

LITERATURA

About TEDx and libraries [citirano: 2015-01-15]. Dostupno na: <http://www.ala.org/transforminglibraries/tedx-libraries>

History of TED [citirano: 2015-01-15]. Dostupno na: <https://www.ted.com/about/our-organization/history-of-ted>

How TED works [citirano: 2015-01-15]. Dostupno na: <https://www.ted.com/about/our-organization/how-ted-works>

SinhaRoy, S. Bringing TEDx to the Library [citirano: 2015-01-15]. Dostupno na: <http://www.americanlibrariesmagazine.org/blog/bringing-tedx-library>

TEDx Events [citirano: 2015-01-15]. Dostupno na: http://www.ted.com/tedx/events?autocomplete_filter=Croatia&when=past

TEDx Events - Organize an Event - Apply for a License [citirano: 2015-01-15]. Dostupno na: <http://www.ted.com/tedx/licenses>

TEDxMaksimir [citirano: 2015-01-15]. Dostupno na: <http://www.tedxmaksimir.com/>

The TEDx Experience [citirano: 2015-01-15]. Dostupno na: <http://www.ted.com/participate/organize-a-local-tedx-event/before-you-start/the-tedx-experience>

Tunney, S. TEDxWestportLibrary [citirano: 2015-01-15]. Dostupno na: <http://www.ted.com/tedx/events/3383>

